

سند ايڪٽ نمبر XI مجريه 1994

SINDH ACT NO.XI OF 1994

ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي ايڪٽ، مجريه 1993

THE MALIR DEVELOPMENT AUTHORITY

ACT, 1993

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. وصفون

Definitions

3. اٿارٽي ۽ ان جي هيئت

Authority and its incorporation

4. غير سرڪاري ميمبرن جي لاءِ اعزازيو ۽ سهولتون

Remuneration and Privileges on official members

5. ڊائريڪٽر جنرل جي مقرري ۽ ڪم

Appointment and duties of the Director General

6. اٿارٽي جا عملدار ۽ ٻيو عملو

Officers and other staff of the Authority

7. اٿارٽي جا ڪم

Functions of the Authority

8. اٿارٽي جو اجلاس

Meeting of the Authority

9. ڪميٽي جي جوڙجڪ
Constitution of Committee
10. اختيارن جي منتقلي
Delegation of Powers
11. ايجنسي ٺاهڻ
Establishment of Agency
12. مينجنگ ڊائريڪٽر جي مقرري ۽ اختيار
Appointment and powers of Managing Director
13. ڪنٽرول هيٺ ورتل ايراضيءَ بابت پڌرائي
Declaration of controlled Area
14. عمارتن کي ٺاهڻ ۽ نئين سر تعمير ڪرڻ
Erection or re_erection of buildings
15. اهم پروگرام
Master Programmes
16. اسڪيمون
Schemes
17. اسڪيمن کي شايع ڪرائڻ
Publication of Schemes
18. اسڪيمن جي منظوري
Sanction of schemes
19. ڪجهه اسڪيمن کي اثارتيءَ طرف منتقل ڪرڻ ۽ حوالي ڪرڻ
Transfer and entrustment of various schemes to the Authority
20. اثارتيءَ پاران اسڪيمون حوالي ڪرڻ
Entrustment of schemes by the Authority
21. اسڪيمن جي ڦير گهير

Alteration of Schemes

22. لوڪل ڪائونسل گورنمينٽ ايجنسي کي هدايتون ڏيڻ جو اٿارٽيءَ کي

اختيار

Power of Authority to issue directions to Government agency local
Council etc

23. اسڪيم جا فنڊ

Funds of Scheme

24. اسڪيمن کي عوامي مقصدن جي لاءِ سمجهڻ

Schemes to be deemed for public purposes

25. بهتري جي لاءِ فيس

Betterment fee

26. عمارت کي ٺاهڻ يا ختم ڪرڻ

Removal of demolition of building

27. حد دخليون هٽائڻ

Removal of encroachments

28. کليل حصا ۽ روڊ قبضي ۾ وٺڻ

Taking over of streets, open spaces, etc

29. اٿارٽيءَ کي لوڪل ڪائونسل جو ڪم ڪرڻ جو اختيار جو هوندو

Authority competent to exercise functions of a local council

30. ملڪيت جي خريداري، ليز يا ڏي وٺ

Purchase, lease or exchange of property

31. زمين حاصل ڪرڻ

Acquisition of land

32. اٿارٽيءَ جا فنڊ

Fund of the Authority

33. فنڊن جو استعمال
Utilization of Funds
34. قرض لاهڻ جي لاءِ مختص ڪيل فنڊ
Sinking Fund
35. بجيٽ
Budget
36. حساب ڪتاب رکڻ
Maintainance of Accounts
37. ايڪٽ جي خلاف ورزي ڪندي جڳهه ٺاهڻ ۽ استعمال ڪرڻ
Erection construction of or use of building etc. in contravention of Act
38. ٻين مقصدن جي لاءِ ملڪيت جي تبديلي
Conversion of property to different use
39. چيئرمين ۽ ميمبر سرڪاري ملازم هوندا
Chairman, members etc. to be public servants
40. سرگرمين جي رپورٽ
Report of activities
41. ڪائونسل جي ذميواري
Liability of Council
42. ڪرايو يا م جي وصولي
Collection of rents or royalties
43. رهتن جي وصولي
Recovery of dues
44. دائره اختيار تي پابندي
Jurisdiction barred

45.	ضمانت
	Indemnity
46.	گنجائشن کي ترجيح
	Overriding Provisions
47.	قاعدن ٺاهڻ جو اختيار
	Power to make rules
48.	ضابطن ٺاهڻ جو اختيار
	Power to make Regulations
49.	اٿارٽيءَ ٽوڙڻ
	Dissolution of Authority
50.	ڪراچي ڊولپمينٽ اٿارٽي آرڊر 1957 جو لاڳو ٿيڻ
	Application of the Karachi Development Authority Order 1957
51.	سنڌ آرڊيننس نمبر XXIV مجريه 1993 جي منسوخِي
	Repeal of Sindh Ordinance No.XXIV of 1993

سنڌ ايڪٽ نمبر XI مجريه 1994
SINDH ACT NO. XI OF 1994
ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي ايڪٽ، مجريه 1993
THE MALIR DEVELOPMENT
AUTHORITY ACT, 1993

[11 اپريل 1994]

ايڪٽ جنهن جي ذريعي ڪراچي ڊويزن جي ڪجهه
ايراضي کي ترقي ڏيارڻ ۽ اتان جي ماڻهن جي سماجي ۽
اقتصادي حالتن کي سنوارڻ وارن مقصدن جي لاءِ اٿارٽي
قائم ڪرڻ آهي.

تمهيد (Preamble)

جيئن ته ڪراچي ڊويزن جي ڪجهه ايراضين کي ترقي
ڏيارڻ ۽ اتان جي ماڻهن جي سماجي ۽ اقتصادي حالتن کي
سنوارڻ ضروري ٿي پيو آهي ته هن مقصد جي لاءِ هڪ
اٿارٽي ڪئي وڃي؛
جنهن جي لاءِ ايڪٽ کي هن طرح سان ٺاهيو ۽ نافذ ڪيو
ويندو:

باب I

شروعاتي

PRELIMINARY

- مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and
commencement
1. (1) هن ايڪٽ کي ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي، ايڪٽ،
1993 سڏيو ويندو.
 - (2) هيءُ شيدول ۾ بيان ڪيل ڪراچي ڊويزن جي
ايراضي ۾ نافذ هوندو ۽ حڪومت وقتن بوقت

وصفون Definitions	سرڪاري وضاحت (نوٽيفڪيشن) جي ذريعي شيدول ۾ تبديلي آڻي ايراضي کي وڌائي سگهجي ٿو. (3) هيءُ في الفور نافذ ٿيندو.
	2. جيڪڏهن مضمون ۽ موضوع جي منحرف نه هجن ته پوءِ:
	(a) ”ايجنسي“ مان مراد اها ايجنسي جيڪا هن ايڪٽ جي دفعو 12 جي مطابق قائم ڪئي وئي هجي؛
	(b) ”حد“ مان مراد اها ايراضي جيڪا دفعو 1 جي ذيلي دفعو (2) ۾ بيان ڪئي وئي هجي؛
	(c) ”اٿارٽي“ مان مراد دفعو 3 جي تحت قائم ڪيل ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي؛
	(d) ”بهتري واري فيس“ مان مراد اها فيس جيڪا دفعو 26 جي تحت لاڳو ڪئي وئي هجي؛
	(e) ”بجيت“ مان مراد اٿارٽيءَ جي سالياني آمدني ۽ روانگي سرڪاري بيان؛
	(f) ”چيئرمين“ مان مراد اٿارٽيءَ جو چيئرمين؛
	(g) ”سارسنڀال لاءِ مليل ايراضي“ مان مراد دفعو 14 جي تحت قبضي ۾ مليل ايراضي؛
	(h) ”ڊائريڪٽر جنرل“ مان مراد دفعو 6 جي تحت مقرر ڪيل اٿارٽيءَ جو ڊائريڪٽر جنرل؛
	(i) ”فند“ مان مراد آهي اٿارٽيءَ جو فند؛
	(j) ”حڪومت“ مان مراد آهي سنڌ سرڪار؛
	(k) ”زمين“ ۾ شامل آهي ڌرتي، پاڻي، هوا، پوءِ ڀلي اها زمين جي مٿين سطح تي هجي يا هيٺ هجي، يا جيڪو ڪجهه زمين بابت هجي يا

- دائمي طور تي اها هن زمين بابت هجي؛
- (l) ”ماسٽر پروگرام“ مان مراد آهي، اهو پروگرام جيڪو دفعو 16 جي تحت تيار ڪيو ويو هجي؛
- (m) ”ميمبر“ مان مراد آهي هن اثارتيءَ جو ميمبر؛
- (n) ”بيان ڪيو ويو“ مان مراد آهي جيئن هن ايڪٽ جي قاعدن ۽ قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛
- (o) ”قاعدا ۽ قانون“ مان مراد آهي اها قاعدا ۽ قانون جيڪي هن ايڪٽ جي مطابق ٺاهيا ويا هجن؛
- (p) ”اسڪيم“ مان مراد آهي اهو اسڪيم جيڪا هن ايڪٽ جي تحت تيار ڪئي وئي عمل ۾ آندي وئي هجي يا جنهن تي عمل ۾ ڪيو وڃي؛
- (q) ”شيدول“ مان مراد آهي هن ايڪٽ جي مطابق ٺاهيل شيدول؛
- (r) ”خدمت جو علائقو“ مان مراد آهي اهو شهري علائقو جنهن جي دفعو 12 جي تحت اثارتيءَ ظاهر ڪيو ويو هجي؛
- (s) ”شهري علائقو“ مان مراد آهي اهو علائقو جيڪو شهر يا ميونسپل يا ٽائون جي حدن ۾ ايندو هجي، ۽ ان ۾ اهڙو علائقو به شامل هجي جنهن جي حڪومت هن ايڪٽ تحت ظاهر ڪئي وئي هجي؛

باب - II

اٿارٽيءَ جو قيام ۽ ڪم

CONSTITUTION AND FUNCTIONS OF THE AUTHORITY

اٿارٽيءَ جو قيام ۽ ڪم
Authority and its
incorporation

3. (1) هن ايڪٽ جي مقصدن جي حاصلات جي لاءِ ايڪٽ اٿارٽيءَ قائم ڪئي ويندي، جنهن کي ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي سڏيو ويندو.

(2) هيءَ اٿارٽي اهڙي باڊي ڪارپوريت هوندي جنهن کي موروثيت جو حق هوندو ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن جي مطابق، اختيار سان پنهنجي عام مهر هوندي، منقولا ۽ غير منقولا ملڪيت رکڻ، خريد ڪرڻ يا وڪرو ڪرڻ جو اختيار هوندو ۽ پنهنجي نالي سان ڪيس داخل ڪرائي سگهي يا ان تي ڪيس ڪري سگهجي ٿو.

(3) اٿارٽيءَ جي مرڪزي آفيس ڪراچي ۾ هوندي يا ڪنهن اهڙي هنڌ تي جتي حڪومت پنهنجي نوٽيفڪيشن جي ذريعي متعين ڪري.

4. اٿارٽي مشتمل هوندي:۔

(a)	چيئرمين.	
(b)	صوبائي اسيمبليءَ جو اهو ميمبر جيڪو هن علائقي جو هجي.	ميمبر
(c)	يونين ڪائونسل جي چيئرمينن جي چونڊيل ڪنهن يونين ڪائونسل جو چيئرمين.	ميمبر
(d)	ڊسٽرڪٽ ڪائونسل ڪراچي جو چيئرمين.	ميمبر

ميمبر	(e) ڊسٽرڪٽ ڪائونسل ڪراچي جي چونڊيل علائقن جي مهاڻن جو نمائندو.
ميمبر	(f) ڊسٽرڪٽ ڪائونسل ڪراچي جي چونڊيل علائقي جو آبادگار نمائندو.
ميمبر	(g) ايگريڪلچرل پرڏيوس مارڪيٽ ايڪٽ، مجريه 1939 جي تحت قائم ڪئي وئي.
ميمبر	(h) ڪراچي اليڪٽرڪ سپلائي ڪارپوريشن جو مئنيجنگ ڊائريڪٽر.
ميمبر	(i) ڪراچي واٽر اينڊ سيوريڇ بورڊ جو مئنيجنگ ڊائريڪٽر.
ميمبر	(j) لائيو اسٽاڪ، سنڌ حڪومت جو ڊائريڪٽر جنرل، جيڪو BPS-19 کان گهٽ نه هجي.
ميمبر	(k) ايگريڪلچرل ايڪسٽينشن سنڌ حڪومت جو ڊائريڪٽر جيڪو BPS-19 کان گهٽ نه هجي.
ميمبر	(l) تعليم کاتي، گورنمينٽ آف سنڌ جو چونڊيل نمائندو جيڪو BPS-19 کان گهٽ نه هجي.
ميمبر	(m) ڊسٽرڪٽ ملير جو ڊپٽي ڪمشنر
ميمبر	(n) ڊائريڪٽر جنرل

(0)	ڪو اهڙو سرڪاري يا غير سرڪاري ماڻهو جنهن کي وقت بوقت حڪومت چونڊيندي رهي.	ميمبر
-----	---	-------

(2) چيئرمين کي حڪومت مقرر ڪندي

جيڪو ٽن سالن تائين عهدو رکندو. جيستائين هو پاڻ استعيفيٰ ڏئي يا پهريان ان کي هٽايو وڃي.

(3) غير سرڪاري ميمبر ٽن سالن تائين

ميمبر رهندو جيستائين هو پاڻ استعيفيٰ ڏئي يا پهريان هن کي هٽايو وڃي.

(4) غير سرڪاري ميمبر، ڪنهن به وقت،

سرڪار کي پنهنجي هٿن سان عرضي لکي پنهنجي ميمبرشپ تان مستعفي ٿي سگهي ٿو ۽ ان جي استعيفيٰ هن تاريخ کان موثر هوندي جنهن تاريخ تي اها قبول ڪئي ويندي.

(5) جيڪڏهن ڪنهن غير سرڪاري ميمبر

جو عهدو وقتي طور تي خالي ٿي وڃي ٿو ته ان کي هن ايڪٽ جي ذيلي (1) جي تحت ڀريو ويندو ۽ نئون مقرر ڪيل ميمبر باقي رهيو عرصو عهدور کي سگهندو.

5. غير سرڪاري ميمبر اهو ئي اعزاز به فیس، ۽ الاؤنس، مراعتون حاصل ڪندا، جنهن حڪومت طئي ڪندي

غير سرڪاري ميمبرن جي
لاءِ اعزاز ۽ سهولتون
Remuneration and
Privileges on
official members

6. (1) ڊائريڪٽر جنرل انهن شرطن ۽ ضابطن تي مقرر ڪيو ويندو جيڪي حڪومت طئي ڪندي.

ڊائريڪٽر جنرل جي مقرري
۽ ڪم

Appointment and
duties of the Director
General

(2) ڊائريڪٽر جنرل اٿارٽيءَ جو منتظم اعليٰ هوندو ۽
اهو حڪومت جي عام يا خاص هدايت جي مطابق اهڙا
فرض سرانجام ڏيندو ۽ اهڙيءَ طرح اختيار استعمال ڪندو
جيڪي اٿارٽيءَ هن کي ڏيندي.

(3) جيڪڏهن ڊائريڪٽر جنرل ڪنهن سبب جي
ڪري فرض سرانجام ڏيڻ کان قاصر آهي يا پنهنجي آفيس
جا ڪم اڪلائڻ جي لائق نه آهي ته حڪومت دفعه 4 جي
ذيلي دفعه (1) ۾ ٻڌايل ماڻهن مان ڪنهن هڪ کي
ڊائريڪٽر جنرل جا فرض سرانجام ۽ اختيار استعمال
ڪرڻ جي لاءِ نامزد ڪري سگهي ٿي.

7. حڪومت جي عام يا خاص حڪمن جي روشني ۾
اٿارٽيءَ اهڙن آفيسرن، صلاحڪارن، ماهرن، مشورا ڏيڻ وارن
۽ ملازمن کي پنهنجن شرطن تي مقرر ڪري سگهي ٿي،
جنهن جي نتيجي ۾ اٿارٽي پنهنجي ڪارڪردگي کي
وڌيڪ موثر بڻائي سگهندي.

اٿارٽيءَ جا عملدار ۽ ٻيو
عملو
Officers and other
staff of the Authority

8. (1) ڪنهن ٻئي اختيار جي ابتڙ نه هجي ته سرڪار عام ۽
خاص هدايت جي مطابق، اٿارٽي:—

اٿارٽيءَ جو ڪم
Functions of the
Authority

(i) علائقي جي ترقيءَ جي لاءِ ۽ اتان جي ماڻهن جي
سماجي ۽ اقتصادي حالتن کي بهتر بڻائڻ لاءِ
اسڪيمن ٺاهڻ، اسڪيمن ٺاهڻ جو سبب ۽
اسڪيمن تي عمل ڪرڻ؛

(ii) پاڻيءَ سان لاڳاپيل ڪم ۽ آبپاشي جا
پراجيڪٽ ٺاهڻ، تيار ڪرڻ، عمل ۾ آڻڻ ۽ برقرار
رکڻ؛

- (iii) زرعي اسڪيمن، پوئٽري، فروٽ، سبزيون ۽
پان فارمنگ جون اسڪيمن ٺاهڻ، اسڪيمن ٺاهڻ
جو سبب ۽ اسڪيمن تي عمل ڪرڻ، ۽ زرعي تحقيق
چاهي تحفظ نباتات جي تحقيق کي هٿي ڏيڻ؛
- (iv) لائيو اسٽاڪ ۽ فشريز کي ترقي ڏيڻ؛
- (v) جنگلات بشمول چراگاهون ۽ سبزيون ٺاهڻ،
ترقي ڏيڻ، عمل ۾ آڻڻ ۽ قائم رکڻ؛
- (vi) صنعتي ۽ تجارتي مقصدن ۽ ان سان لاڳاپيل
اسڪيمن کي تيار ڪرڻ ۽ اسڪيمن تيار ڪرڻ
جو سبب بڻجڻ، ان کي هلائڻ ۽ برقرار رکڻ؛
- (vii) بيروزگار ماڻهن جي لاءِ آمدني وڌائڻ جي لاءِ
اسڪيمن کي تيار ڪرڻ يا اسڪيمن تيار ڪرڻ
جو سبب بڻجڻ، ان کي هلائڻ ۽ برقرار رکڻ؛
- (viii) شهري، پهراڙي ۽ صنعتي علائقن جي ترقي
جي لاءِ اسڪيمن ٺاهڻ، نافذ ڪرڻ ۽ انهن تي عمل
ڪرڻ؛
- (ix) پنهنجن ايجنسين يا غير سرڪاري ايجنسين
جي سهڪار سان، ٻين قومي ۽ بين الاقوامي ايجنسين
۽ غير سرڪاري تنظيمن جي تعاون سان اهڙو ڪم
شروع ڪرڻ، مهيا ڪرڻ، ان تي عمل ڪرڻ ۽ برقرار
رکڻ جيڪي ماڻهن جي سماجي ۽ اقتصادي ترقي
سان لاڳاپيل هجن؛
- (x) ڪنهن وفاقي يا صوبائي حڪومت يا مقامي
اختيار يا خودمختيار باڊي جي لاءِ ترقياتي ايجنسي
طور ڪم ڪرڻ؛

(xi) ترقياتي سرگرمين سان لاڳاپيل وفاقي يا صوبي جي سرڪاري يا غير سرڪاري ايجنسين سان سهڪار ڪرڻ؛

(xii) علائقي ۾ ٻين ايجنسين جي ترقياتي سرگرمين ۾ ميل جول رکڻ؛

(xiii) ترقياتي سرگرمين ۾ ميل جول پيدا ڪرڻ جي لاءِ افرادي قوت فني خدمتون ۽ رهنمائي فراهم ڪرڻ؛

(xiv) اهڙين اسڪيمن جي مالي امداد ڪرڻ جيڪي علائقن جي ترقي ۽ عوام سان لاڳاپيل آمدني جي سطح بلند ڪرڻ جي لاءِ ٺاهيون ويون آهن؛

(xv) ڪنهن خودمختيار پارٽي يا مقامي اختياري يا صوبائي حڪومت يا وفاقي حڪومت جي طرفان حوالي ڪيل اسڪيمن کي هلائڻ ۽ انهن تي ڪم ڪرڻ؛

(xvi) ڊولپمينٽ پلاننگ جي شعبي ۾ تحقيق کي هٿي ڏيڻ؛

(xvii) ترقيءَ جي لاءِ معيار مقرر ڪرڻ ۽ طريقڪار جو متعين ڪرڻ؛

(xviii) منصوبه بندي ۽ ترقي جي موضوع تي لٽريچر گڏ ۽ مرتب ڪرڻ ۽ اهڙن ماڻهن جيڪي ماڻهو ايجنسين کي مهيا ڪرڻ جيڪي ترقياتي ڪم ۾ دلچسپي رکندا هجن؛

(xix) پلاننگ ۽ ڊولپمينٽ جي موضوع تي سيمينار منعقد ڪرڻ ۽ تربيتي پروگرام منعقد ڪرڻ؛

(xx) ترقياتي ڪمن ۽ منصوبه بندي جي لاءِ

پيشوراڻه تنظيمن جي رهنمائي ڪرڻ؛

(xxi) حڪومت پاران لڳايل اثارتيءَ جي مطلب ۽

مقصد جي حاصلات جي لاءِ خدمتون سرانجام ڏيڻ؛

(2) اثارتي ڪندي:۔

(i) ايڪٽ جي مقصد جي درآمد ڪرڻ جي لاءِ

اهي قدم ڪڍڻ ۽ اهي اختيارن جو استعمال

ڪرڻ ضروري هجي؛

(ii) منقولا ۽ غير منقولا ملڪيت مستقل طور تي

يا وقتي طور تي حاصل ڪرڻ؛

(iii) اهڙي زمين يا ملڪيت کي نيڪال ڪرڻ،

جيڪا خريد ۽ وڪري، ليز ايڪسچينج يا

ڪنهن ٻئي طريقي سان حاصل ڪئي وئي

هجي؛

(iv) ڪو اهڙو ڪم شروع ڪرڻ جيڪو ڪنهن

اسڪيم جي حوالي سان هجي يا ان جي

حوالي ڪيو وڃي يا ان جي تحويل ۾ ڏنو وڃي؛

(v) هن ايڪٽ جي مقصد جي حاصلات لاءِ ڪو

ٻه خرچو ڪرڻ؛

(vi) پنهنجي استعمال جي لاءِ ڪو پلانٽ،

مشينري، اوزار يا مٿيڙيل خريد ڪرڻ؛

(vii) معاهدو ڪرڻ يا معاهدي ۾ شامل ٿيڻ؛

(viii) ڪنهن ڪم يا اسڪيم ۾ ايندڙ رڪاوٽ کي

ختم ڪرڻ؛

(ix) تياري جي مرحلي ۾ ترقياتي اسڪيمن جي

- لاءِ وقتي حڪم جاري ڪرڻ؛
- (X) اهم يا خصوصي آرڊر سان ڪنهن زمين جو استعمال يا عمارت ۾ ردوبدل، ان جي ڍانچي ۾ تبديلي يا تعير هن جي روڪڻ يا ان تي پابندي لڳائڻ؛
- (xi) ڪنهن عمارت جي ڍانچي يا تعمير کي تبديل ڪرڻ يا هٽائڻ؛
- (xii) ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيم يا ايجنسي جيڪا ترقياتي ڪم ۾ مصروف هجي، انهن کان گهربل ڄاڻ ريكارڊ پورٽ يا پلان هن ايڪٽ جي تحت حاصل ڪرڻ؛
- (xiii) اهڙو ڊولپمينٽ پراجيڪٽ جنهن تي ڪم هلي رهيو هجي يا جنهن تي ڪم ٿيڻ وارو هجي ان جي رڪارڊ سان گڏ ڄاڻ پڙتال ڪرڻ؛
- (xiv) ڪنهن به ترقياتي منصوبي پروگرام يا اسڪيم سان لاڳاپيل ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيم يا ايجنسيءَ کي پيشگي اجازت ڏيڻ جنهن جي نتيجي ۾ ان پروجيڪٽ پروگرام يا اسڪيم جي حوالي سان ڪو خاص قدم کنيو وڃي؛
- (xv) جهڙي به صورتحال هجي، ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيم يا ايجنسي جيڪا ترقياتي پروگرام سان لاڳاپيل هجن، هدايت ڪري يا مشورو ڏئي ته اهو هن پراجيڪٽ

پروگرام يا اسڪيم ۾ ڪجهه شامل ڪري يا خارج ڪري، ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيم يا ايجنسي ۾ ڪجهه شامل ڪري يا خارج ڪري، ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيم يا ايجنسي جيڪا اسڪيم جي تياري يا ان تي عمل ڪرڻ سان ترقياتي ڪم ڪرڻ ۾ ملوث هجي يا هن اسڪيم کي هلائي رهيو هجي يا هن شخصن جي تنظيم جيڪا هن حوالي سان مشورو يا مدد ڏئي سگهي ٿي، ان سان صلاح ڪرڻ يا مدد وٺڻ، جيڪا مشاورت يا مدد اٿارٽي جي نظر ۾ صحيح مفيد ۽ معلوماتي هجي، جيڪڏهن مشورو يا مدد حاصل ڪرڻ ۾ خرچ ايندو هجي ته اٿارٽيءَ پاران ان کي برداشت ڪرڻ؛

(3) دفعو (2) جي تحت اٿارٽيءَ جي طرفان اختيارن جو استعمال ڪندي اٿارٽيءَ ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيم يا ڪنهن ايجنسي جي وچ ۾ اختلاف پيدا ٿئي ٿو ته اهو فيصلو ڪرڻ جي لاءِ اهڙي شخص يا اٿارٽيءَ سان رابطو ڪيو ويندو جنهن کي حڪومت مقرر ڪري ۽ مقرر ڪيل شخص يا اٿارٽيءَ جو فيصلو حتمي سمجهيو ويندو.

بشرطيڪ حڪومت پنهنجي طرفان يا اختلاف ۾ ملوث يا ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيمي ايجنسي جي استدعا تي هن فيصلي تي نظر ثاني يا ترميم ڪري سگهي ٿي.

اٿارٽيءَ جو اجلاس
Meeting of the
Authority

9. (1) ڪو به معاملو جنهن تي اٿارٽيءَ کي فيصلو ڏيڻو هجي ته اهو چيئرمين جي سربراهي ۾ منعقد ڪيل اٿارٽيءَ جي ميٽنگ ۾ حاضر ميمبرن جي اڪثريت جي ووت سان ڪيو ويندو.

(2) هر هڪ ميمبر جو هڪ ووت هوندو. جيڪڏهن ووت مخالف ۽ موافقت ۾ برابر هجي ته چيئرمين پنهنجو ڪاستنگ ووت استعمال ڪندو.

(3) سمورن ميمبرن جي هڪ پاڻي تي اٿارٽيءَ جي هن ميٽنگ جو ڪورم هوندو.

(4) اٿارٽيءَ هن هنڌ ۽ وقت تي هن طريقي سان ميٽنگ ڪندي جيئن بيان ڪيو ويو آهي.

ڪميٽي جي جوڙجڪ
Constitution of
Committee

10. اٿارٽي هن ايڪٽ تي عمل ڪرڻ ۽ هن جي مقصد حاصل ڪرڻ جي لاءِ ڪميٽيون ٺاهي سگهي ٿي، جيئن مالياتي ڪميٽي، فني ڪميٽي، مشاورتي ڪميٽي يا اهڙيون ٻيون ڪميٽيون.

اختيارن جي منتقلي
Delegation of
Powers

11. اٿارٽي عام يا خاص آرڊر جي ذريعي ۽ ان شرطن جي مطابق جيڪو هو پاڻ لاڳو ڪري، پنهنجا اختيار ڪم ۽ فرض چيئرمين يا ميمبر يا ڪنهن ڪميٽي يا ڊائريڪٽر جنرل يا ڪنهن آفيسر يا ملازم يا صلاحڪار ايڪسپرت يا ڪنسلٽنٽ جي حوالي ڪري سگهي ٿو.

ايجنسي ٺاهڻ
Establishment of
Agency

12. (1) حڪومت پنهنجي نوٽيفڪيشن جي ذريعي اٿارٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ ايراضي کي سروس ايراضي طور ظاهر ڪري سگهي ٿي.

(2) اٿارٽي پاڻ يا جنهن طرح حڪومت حڪم ڏنو هجي، سروس ايريا جي لاءِ هڪ يا وڌيڪ ماڻهن تي

ڊائريڪٽر جنرل جي مقرري ۽ ڪم Appointment and duties of the Director General	ايجنسي قائم ڪري سگهي ٿي. 13. (1) جتي ايڪٽ جي دفعو 12 جي تحت ايجنسي ٺاهي ٿي ته اٿارٽي حڪومت کي پيشگي منظوري ۽ ان طرفان مقرر ڪيل شرطن جي مطابق مينجنگ ڊائريڪٽر مقرر ڪندي. (2) مينجنگ ڊائريڪٽر ايجنسي جو منتظم اعليٰ هوندو اهو اختيار استعمال ڪندو ۽ ڪم ڪندو جيڪو وقتن بوقتن ايجنسي ان کي حوالي ڪندي.
ڪنٽرول هيٺ ورتل ايراضيءَ بابت پڌرائي Declaration of controlled Area	باب III ڪنٽرولڊ ايريا جو اعلان ۽ ماسٽر پروگرام ۽ اسڪيمن جي تياري ۽ ان تي عمل. 14. اٿارٽي پنهنجي نوٽيفڪيشن جي ذريعي پنهنجي دائره اختيار ۾ ايندڙ ايراضي کي ڪنٽرولڊ ايريا ظاهر ڪري سگهي ٿي ۽ اهڙو ڪم ڪري سگهي ٿي، جنهن سان حددخلي بنا اختيار ۽ غلط طريقي سان تعمير يا آپريشن سان هن ايراضي يا منصوبي ۾ آندل ترقي کي محفوظ ڪري سگهجي.
عمارتن کي ٺاهڻ ۽ نئين سر تعمير ڪرڻ Erection or re_erection of buildings	15. (1) ڪوبه شخص ڪنٽرولڊ ايريا ۾ ڪا عمارت تعمير يا ٻيهر کان تعمير، عمارت ۾ ڪا به ٻاهرين طور تبديلي نه آڻي سگهندو يا موجوده عمارت ۾ واڌارو نٿو ڪري سگهجي يا ان ۾ حفاظتي حصو يا ٻيهر کان تعمير نٿو ڪري سگهي جيڪڏهن هن کي اٿارٽي جي اجازت حاصل نه هجي. (2) ذيلي دفعو (1) جي تحت هو اجازت اهڙي طريقي ۽ شرطن تي ڏني ويندي جيڪا اٿارٽي بيان ڪري. (3) ڪنٽرولڊ ايريا ۾ ڪو شخص جيڪو واڌارو ڪري

ٿو يا عمارت کي پنهنجي مقرر ڪيل حد کان تعمير ڪرائي
ٿو يا ٻيهر کان تعمير ڪرائي ٿو يا موجوده عمارت ۾ ٻاهرين
طور تي تبديلي آڻي ٿو يا عمارت کي ٺاهڻ جي لاءِ اضافو
ڪري ٿو ته اهڙو ڪم مڪمل ٿيڻ جي ٻن مهينن جي اندر
تحريري طور تي اٿارٽيءَ کي ڪيل ڪم کان آگاهه ڪندو.
(4) ذيلي دفعو (3) جي تحت وصول ڪيل اطلاعات ملڻ
تي اٿارٽي ڪنهن شخص کي هن ڪم جي ڏسڻ جي لاءِ
مجاز ٺاهيل ۽ هن جاچ پڙتال کانپوءِ اهڙو حڪم جاري
ڪندي جيئن اهي مناسب سمجهن.

(5) جتي به ڪو شخص ذيلي دفعو (1) يا ذيلي دفعو (3)
يا اٿارٽيءَ جو ذيلي دفعو (4) جي تحت ڏنل حڪم سان
انحراف رکندو هجي ته اٿارٽي اهڙو قدم کڻي سگهي ٿي،
جيڪو انهن شقن جي گنجائشن کي نافذ ڪري يا پنهنجي
حڪم جي تعميل ڪرائي ۽ اهڙو قدم کڻڻ تي ايندڙ لاڳت
وصول ڪئي ويندي.

16. (1) اٿارٽي جيترو ممڪن ٿي سگهي اهڙن علائقن جي
خوبصورتِي اقتصادي ترقي ۾ اضافو ڪرڻ جي لاءِ ماسٽر
پلان تيار ڪندي جيڪو حڪومت جي نظر ۾ ترقي ۾
اضافو ۽ خوبصورتِي جي لاءِ ضروري هجي ۽ حڪومت جي
منظوري جي لاءِ پيش ڪندي.

(2) حڪومت مٿي ڄاڻايل پروگرام کي اصل صورت ۾
يا ترميم سان گڏ منظور ڪندي جيئن اهو مناسب سمجهي.

17. (1) اٿارٽي پاڻ يا جهڙي حڪومت هدايات ڏئي خاص
اسڪيمون ڪنٽرولڊ ايريا جي لاءِ ٺاهيندي، اهڙي صورت ۾
يا جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

اهم پروگرام
Master Programmes

اسڪيمون
Schemes

(2) اٿارٽي ڪنهن لوڪل ڪائونسل، گورنمينٽ ايجنسي سوسائٽي ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيم جي گذارش تي اهڙي اسڪيم تيار ڪرڻ ۾ مدد ڏئي سگهي ٿي يا مدد ڪرڻ جو سبب بڻجي سگهي ٿي، البتہ انهن شرطن تي جيڪي انهن جي وچ ۾ طئي ٿي وڃن.

(3) هن شق جي تحت اسڪيم مشتمل هوندي:۔

(a) زمين جو استعمال ۽ ان جو مخصوص هجڻ؛

(b) زون ٺاهڻ؛

(a) ڪميونٽي پلاننگ، هائوسنگ ۽ ري هائوسنگ،

گهريل صفائي وغيره؛

(b) پبلڪ بلڊنگس، بشمول اسڪولز ڪاليجز

لائبريريز، ميوزيم، ڪميونٽي سينٽرز اسپتال،

خيراتي ادارا، مسجد، مارڪيٽيون ۽ مسافر خانا؛

(c) رستا ۽ گهٽيون؛

(d) واٽر سپلائي، ڊرينيج، سيوريڇ ۽ گندي پاڻيءَ

جونيڪال؛

(e) پارڪس، باغيچا، راند جا ميدان، قبرستان، ماڻهن

جي لاءِ يا ٻين مقصدن جي لاءِ کليل ميدان؛

(f) عوامي سهوليتون بشمول بجلي ۽ گئس جي فراهمي؛

(g) تاريخي اهميت جي حامل يا سائنسي اهميت

رڪڻ وارن يا قدرتي خوبصورتي شين ۽ جاين جو

تحفظ؛

(h) عوام جي لاءِ اڇ وڃ جو سسٽم؛

(i) صنعتي ۽ ڪاروباري گوشه؛

(j) شهرين جي ملڪيت ۽ زندگيءَ کي خطرن کي ختم

ڪرڻ؛

(k) قدرتي وسيلن جو استعمال؛

(l) عوام سان لاڳاپيل ڪو معاملو؛

(4) اهڙيون اسڪيمون، ٻين ڳالهين کان علاوه مشتمل هوندي:-

(a) اسڪيم جا تفصيل ۽ ان کي عمل ۾ آڻڻ جو

طريقو؛

(b) هن اسڪيم جي ٻين مقصدن حاصل ڪرڻ

تي ايندڙ خرچ جي لاڳت ۽ ان لاءِ رکيل رقم؛

(c) اسڪيم جا فائدا؛

(d) عوامي يا سرڪاري ملڪيت تي هن اسڪيم

جا پونڊڙ اثر ۽ ان حوالي سان اهڙيون تجويزون

جيڪي ملڪيت ۽ مفاد سان لاڳاپيل هجن.

اسڪيمن کي شايع ڪرائڻ
Publication of
Schemes

18. هر هڪ اسڪيم جيڪا اڻاڙي تيار ڪندي، ان کي

سرڪاري گزٽ ۽ سنڌي، اردو ۽ انگريزي جي هڪ هڪ

مقامي اخبار ۾ شايع ڪيو ويندو. جيئن اسڪيم جي چيڄڻ

کانپوءِ 30 ڏينهن جي اندر اعتراض ۽ تجويزون گهرايون

وينديون.

اسڪيمن جي منظوري
Sanction of schemes

19. (1) دفعو 19 جي تحت گهرايل اعتراضن ۽ تجويزن،

جيڪڏهن ڪي هجن ته اڻاڙي اعتراض ڪرڻ واري يا

تجويز ڏيڻ واري شخص کي ٻڌندي، جيڪڏهن هو ضروري

سمجهي ٿي، ان کانپوءِ اسڪيم ۾ تبديلي آڻڻ يا اسڪيم

کي خارج ڪرڻ جو فيصلو ڪري سگهي ٿي جيڪڏهن

ايندڙ خرچ ڏهه لک رپين کان نٿو وڌي ۽ ان جي لاءِ

گورنمينٽ کان قرض يا گرانٽ جي ضرورت نه آهي ۽ ٻيون

اسڪيمن سفارشن سان گڏ حڪومت کي پيش ڪندي.

(2) حڪومت اعتراض ڪرڻ يا تجويزون ڏيڻ واري اهڙي شخص کي ٻڌندي جنهن جي تجويزون يا اعتراضن کي اڻاڻي قبول نه ڪيو آهي، بشرطيڪ حڪومت هيءَ سمجهي هن کي ٻڌڻ ضروري آهي، پوءِ اسڪيم کي ترميمن سان گڏ يا ان کان علاوه منظور ڪري سگهي ٿي، يا منظوري ڏيڻ کان انڪار ڪري سگهي ٿي، يا اسڪيم کي واپس ڪري سگهي ٿي، يا اسڪيم ۾ اضافي تفصيلي معلومات وٺي سگهي ٿي يا هدايت ڏئي سگهي ٿي، اسڪيم کي ٻيهر کان ڏنڻ وڃي، جيئن حڪومت مناسب سمجهي.

(3) جتي گورنمينٽ يا، جهڙي به صورتحال هجي اڻاڻي ڪا به اسڪيم منظور ڪئي آهي، ته حڪومت يا اڻاڻي جو منظور ڪيل حڪم سرڪاري گزٽ ۾ شامل ڪيو ويندو ۽ ان کانپوءِ اڻاڻي جي لاءِ قانون جي مطابق هوندو ته هن اسڪيم تي ڪم شروع ڪري.

ڪجهه اسڪيمن کي
اڻاڻيءَ طرف منتقل ڪرڻ
۽ حوالي ڪرڻ
Transfer and
entrustment of
various schemes to
the Authority

20. (1) حڪومت پنهنجي طئي ٿيل مطابق پنهنجي، ڪنهن لوڪل ڪائونسل يا سرڪاري ايجنسي جي اسڪيم منتقل ڪري سگهي ٿي ۽ فنڊ متروڪ ۽ غير متروڪ ملڪيتون جيڪي اسڪيم سان لاڳاپيل هجن اهي اڻاڻي جي حوالي ڪري سگهن ٿيون ۽ ان کانپوءِ هيءَ اڻاڻي قانوني طور تي هن اسڪيم تي ڪم ڪرڻ جو پابند ٿي ويندي.

(2) هيءَ اڻاڻي جي لاءِ قانون جي مطابق هوندو ته هو وڌيڪ ڪم ڪري يا هن اسڪيم کي استعمال ڪندي جيڪي وفاقي حڪومت گڏيل شرطن تي ان کي حوالي

ڪئي آهي.

(3) اٿارٽي، لوڪل ڪائونسل، گورنمينٽ ايجنسي، سوسائٽي يا شخصن جي تنظيم جي استدعا تي ڪنهن اهڙي اسڪيم تي ڪم شروع ڪري سگهي ٿي، جنهن جا لوڪل ڪائونسل، گورنمينٽ ايجنسي، سوسائٽي، شخص يا شخصن جي تنظيم ۽ اٿارٽي جي وچ ۾ گڏيل طور طئي ڪيو ويو آهي.

اٿارٽي پاران اسڪيمون
حوالي ڪرڻ
Entrustment of
schemes by the
Authority

21. اٿارٽي حڪومت جي منظوريءَ سان اهڙي اسڪيم تي ڪم شروع ڪري سگهي ٿي، جيڪا هن اسڪيم جي حدن ۾ شهري سهوليتن جي فراهمي جي لاءِ ٺاهي وئي آهي يا جيڪا ڪنهن ڪم کي قائم رکڻ ڪنهن شخص يا شخصن جي تنظيم، فرم يا ڪمپني کي گڏيل طور تي طئي ٿيل شرطن جي مطابق خدمتون فراهم ڪري سگهي ٿي ۽ اهو ڪم يا سرانجام ڏيڻ واريون خدمتون بيان ڪيل شرطن جي مطابق هجن.

اسڪيمن جي ڦيرگهير
Alteration of
Schemes

22. (1) حڪومت يا اٿارٽي جي طرفان ڪا اسڪيم منظور ڪرڻ کانپوءِ ڪنهن به وقت پر اسڪيم جي ممڪن هجڻ کان پھريان، اٿارٽي حڪومت جي منظوري سان اسڪيم ۾ ڦيرگهير ڪري سگهي ٿي جيڪڏهن ڦيرگهير کانپوءِ اسڪيم تي ڪم ڪرڻ جو خرچ 50 هزار روپيا خرچي جو 10 سيڪڙو ٺهي ٿو ۽ اها تبديلي حڪومت جي منظوريءَ کان سواءِ آهي ته اسڪيم تي ڪم ڪندي آيل لاڳت هن حد کان وڌڻ نه گهرجي.

(2) جيڪڏهن هيءَ تبديلي هن ايڪٽ جي ذيلي دفعي (1) جي تحت ڪئي وڃي ٿي ۽ اها گهربل آهي، ۽ اها

ڪنهن زمين جي معاهدي جي مطابق نه آهي، ۽ اها ڪنهن طرح لوڪل ڪائونسل، گورنمينٽ ايجنسي، سوسائٽي، شخص، شخصن جي ملڪيتن يا مفادن تي ٻرو اثر نٿي وجهي ته هن تبديلي جي منظوري دفعو 19 ۽ 20 جي مطابق ڪئي ويندي.

لوڪل ڪائونسل
گورنمينٽ ايجنسي کي
هدايتون ڏيڻ جو اٿارٽي کي
اختيار

Power of Authority
to issue directions to
Government agency
Council etc local

23. (1) اٿارٽي حڪومت جي اجازت سان ڪنهن گورنمينٽ ايجنسي يا لوڪل ڪائونسل جنهن جي حدن ۾ سرڪار جي منظور ٿيل اسڪيم جاري ڪئي ويندي آهي، ان کي چئي سگهجي ٿي ته -

(a) اهڙي اسڪيم يا ان جي ڪنهن به حصي تي اٿارٽيءَ جي مشاورت يا هدايت جي مطابق ڪم شروع ڪري؛

(b) اٿارٽي پاڻ هن اسڪيم جي تحويل ۾ وٺي، ۽ اهڙو ڪم ڪري يا خدمتون فراهم يا سهوليتون ميسر ڪري جيڪا اٿارٽي جي خيال ۾ اسڪيم جي هن ايراضي ۾ مهيا ڪرڻ گهرجي؛
(c) اٿارٽيءَ پاران ضابطا لاڳو ڪرڻ؛

(2) ڪنهن به اسڪيم تي ڪم ڪندي يا ڪنهن اسڪيم کي تحويل ۾ وٺڻ يا ٽيندڙ ڪمن ۽ خدمتن يا سهوليتون ميسر ڪرڻ کي برقرار رکڻ، ذيلي دفعو (1) جي تحت ضابطا نافذ ڪرڻ وقت ٽيندڙ خرچ گڏيل اتفاق جي بنياد تي اٿارٽي ۽ گورنمينٽ ايجنسي يا لوڪل ڪائونسل کي برداشت ڪرڻو پوندو. اختلاف جي صورت ۾ حڪومت هن حوالي سان فيصلو ڪندي.

24. (1) اٿارٽي حڪومت جي پيشگي رضامنديءَ سان وقت اسڪيم جافنڊ

بوقت اسڪيمن، نئين شامل ٿيندڙ اسڪيمن يا ٿيندڙ ڪم تي جيڪو اها پارٽي ڪري يا ڪنهن ايجنسي جي طرفان ڪيو وڃي، ان تي ايندڙ خرچ، لڳايل محصولات، فيس ۽ ٻيا خرچ پورا ڪرڻ جي لاءِ فنڊ قائم ڪري سگهي ٿي.

(2) اگهه، فيس ۽ ٻيون رهنمون هن طرح ۽ هن طريقي سان لڳائي ۽ وصول ڪئي ويندي جنهن طرح بيان ڪيو وڃي.

(3) اگهه لاڳو ڪرڻ سان فيس ۽ ٻين رهنمون مان حاصل ڪيل فنڊ جنهن طرح اٿارٽي حڪومت جي منظوري، فيصلن ۽ هدايت جي مطابق چاهي، انهن اسڪيمن، ڪمن ۽ پراجيڪٽس تي خرچ ڪري سگهي ٿي.

اسڪيمن کي عوامي مقصدن جي لاءِ سمجهڻ
Schemes to be deemed for public purposes

25. سمورن اسڪيمن جيڪي هن ايڪٽ جي تحت ٺاهيون ويون هجن يا جن تي اٿارٽي يا ان پاران ڪم هلندڙ هجي، سمجهي ويندو ته اهي اسڪيمن عوامي مقصدن جي لاءِ آهن.

بهتري جي لاءِ فيس
Betterment fee

26. (1) جتي اٿارٽي سمجهي سگهي ٿي ته ڪنهن اسڪيم تي ڪم ڪرڻ جي نتيجي ۾ ڪنهن ملڪيت جي قيمت وڌي وئي آهي يا وڌي ويندي، ته اهو هن ملڪيت تي في براءِ بهبود تي لاڳو ڪري هن مالڪ يا لاڳاپيل شخص کان وصول ڪري سگهي ٿي جنهن جو جائيداد ۾ مفاد هجي.

(2) پلاٽيءَ لاءِ في هن اگهه تي لڳايل ۽ وصول ڪئي ويندي، جيڪا هن ملڪيت جي قيمت جي اڌ کان وڌيڪ نه هجي، جيڪا اسڪيم شروع ٿيڻ کان پهريان هن جائيداد جي اصلي قيمت هئي، ۽ اسڪيم جي مڪمل ٿيڻ تي هن

جائيداد جي قيمت پهريان کان وڌي ويندي، جهڙيءَ طرح
اٿارٽي معين ڪري.

(3) جڏهن اٿارٽيءَ کي هيءَ محسوس ٿئي ته اسڪيم
حامل آهي ته هن تي پلائيءَ لاءِ في لڳائي وڃي، ته اختياري
پنهنجي پاران هڪ آرڊر جي ذريعي پلائي لاءِ في نافذ ڪرڻ
جو مقصد واضح ڪندي، ۽ جڏهن هيءَ سمجهيو وڃي ته
اسڪيم مڪمل ٿي چڪي آهي ته تحريري طور تي
جائيداد جي مالڪ يا ان شخص کي جنهن جي قبضي ۾ اها
جائيداد هجي يا جنهن جي جائيداد ۾ مفاد هجي، آگاهه
ڪندي ته اٿارٽي تجويز ڪندي آهي ته هن جائيداد تي
پلائيءَ لاءِ في لاڳو ڪئي وڃي.

(4) اٿارٽي ذيلي دفعو (3) جي تحت ڏنل اهڙي نوٽيس
جي 15 ڏينهن کانپوءِ، يا جيڪڏهن پلائيءَ لاءِ في جي خلاف
ڪا عريضِي ڏني وئي آهي، اها عريضِي رد ڪرڻ کانپوءِ
پلائي لاءِ في لاڳو ۽ وصول ڪري سگهي ٿي ان طريقي سان
جيئن بيان ڪيو ويو آهي.

27. (1) جيڪڏهن اٿارٽيءَ جو خيال هجي ته اسڪيم جا
مقصد حاصل ڪرڻ جي لاءِ هيءَ ضروري آهي ته ڪنهن
عمارت کي هٽائڻ يا ڪيرايو وڃي ته جيئن هو هن عمارت
کي هٽائڻ يا ڪيرائڻ جو حڪم ڏئي سگهي ٿي.

عمارت کي ٺاهڻ يا ختم
ڪرڻ
Removal of
demolition of
building

بشرطيڪو هٽائڻ يا ڪيرائڻ جو حڪم ان وقت تائين نه
ڏنو ويندو جيستائين مالڪ يا ان شخص کي جنهن کي هو
تحويل ۾ هجي، ان کي بدڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو ويندو.

(2) جيڪڏهن ڪنهن عمارت کي هٽائڻ يا ڪيرائڻ
جو ذيلي دفعو (1) جي تحت حڪم ڏنو وڃي ٿو ته ان جي

حددخليون هٽائڻ	نقصان جي ازالو جو خرچ ادا ڪيو وڃي، ۽ اهو معاوضو حيدرآباد ڊولپمينٽ اٿارٽي ايڪٽ، مجريه 1976 جي تحت زمين حاصل ڪرڻ واري گنجائش جي مطابق هوندو.
Removal of encroachments	28. جيڪڏهن اٿارٽي هن خيال جي آهي ته اسڪيم تي ڪم ڪرڻ جي مقصد جي حاصلات جي لاءِ هيءَ ضروري آهي ته زمين يا عمارت تي اهڙي حددخلي هٽائي وڃي ته اٿارٽي اهڙي حددخلي هٽائيندي جيڪا رائج الوقت قانون جي تحت هوندي، جيئن اها زمين يا عمارت جنهن سان حددخلي هٽائي ويندي آهي، اها اٿارٽيءَ جي هجي.
ڪليل حصا ۽ روڊ قبضي ۾ وٺڻ Taking over of streets, open spaces, etc	29. (1) جيڪڏهن ڪٿي ڪا گهٽي، روڊ، ڪليل نالو يا ڪليل جڳهه ڪنهن اسڪيم تي ڪرڻ وقت گهربل هجي ته اٿارٽي اهڙي هنڌ جيڪا هن گهٽي، روڊ، نالي وغيره يا ڪليل هنڌ چونڊيندي ۽ چيئرمين يا ڪنهن بااختيار شخص سان نوٽيس تي صحيح ڪرائي واضح ڪندي ته ڪنهن مقصد جي لاءِ گهٽي، روڊ، نالا يا ڪليل هنڌ گهربل آهن ۽ هيءَ واضح ڪندي ته مقرر ڪيل تاريخ کانپوءِ، جيڪو نوٽيس ۾ بيان ڪيو ويو آهي، اٿارٽي اهڙي گهٽي، روڊ، نالا يا ڪليل هنڌ پنهنجي تحولي ۾ وٺندي ۽ اهڙي نوٽيس جي ڪاپي گهٽي، روڊ، نالي يا ڪليل هنڌ جي مالڪ کي موڪلي ويندي، هن ايڊريس تي موڪليل ويندي، جيڪا هن جي آخري ايڊريس هجي يا مشهور ايڊريس هجي. (2) اٿارٽي کي ان حوالي سان جيڪڏهن ڪو اعتراض هجي ۽ ذيلي دفعي (1) جي تحت ڏنل نوٽيس ۾ ٻڌايل تاريخ جي اندر ڪيل ڪي اعتراض هجن ته ان تي به اٿارٽي غور ڪرڻ کانپوءِ گهٽي، روڊ، نالي يا ڪليل هنڌ کي پنهنجي

تحويل ۾ وٺي سگهي ٿي، جنهن جي روشني ۾ هو گهٽي، روڊ، نالي يا کليل هنڌ کي پنهنجي تحويل ۾ وٺي سگهي ٿي، جنهن جي روشني ۾ هوءَ گهٽي، روڊ، نالي يا کليل هنڌ بند ڪرڻ يا ان جي برعڪس ڪا هدايت جاري ڪري سگهي ٿي يا آرڊر ڪري سگهي ٿي.

(3) اٿارٽي گهٽي، روڊ، نالي يا کليل هنڌ جي مالڪ کي نقصان جي ازالو جو معاوضو ڏيندي، جيڪو هو پاڻ تعين ڪري يا ان پاران ڪنهن شخص يا ڪو آفيسر طئي ڪري. 30. حڪومت نوٽيفڪيشن جي ذريعي اٿارٽيءَ کي لوڪل ڪائونسل يا گورنمينٽ ايجنسي جيڪا هن جي حدن ۾ ايندي هجي، ان ۾ اختيارن استعمال ڪرڻ ۽ ڪم ڪرڻ جي هدايت ڏئي سگهي ٿي، سواءِ ان جي اها هڪ ئي وقت قانون جي خلاف ورزي نه هجي.

اٿارٽيءَ کي لوڪل ڪائونسل جو ڪم ڪرڻ جو اختيار جوهوندو
Authority competent to exercise functions of a local council

باب - IV

ملڪيت حاصل ڪرڻ

ACQUISITION OF PROPERTY

31. اٿارٽي ڪا منقولا يا غير منقولا جائيداد يا جيڪڏهن ان ۾ سندس مفاد هجي ته لاڳاپيل پارٽي سان معاهدو ڪري هو ملڪيت خريد ڪري سگهي ٿي، ليز تي وٺي سگهي ٿي يا تبديل ڪري سگهي ٿي.

ملڪيت جي خريداري، ليز يا ڏي وٺ
Purchase, lease or exchange of property

32. جتي اٿارٽيءَ جو هيءُ خيال هجي ته ڪنهن اسڪيم يا عوامي مقصد جي لاءِ جنهن زمين جي ضرورت هجي اها دفعه 31 جي تحت نٿي وٺي سگهجي، ته اها زمين حيدرآباد ڊيولپمينٽ اٿارٽي، 1976 ايڪٽ، ۽ حيدرآباد ڊولپمينٽ

زمين حاصل ڪرڻ
Acquisition of land

ايڪت ڪنهن گنجائش جي مطابق زمين وٺي سگهي ٿي
جيئن اٿارٽي مناسب سمجهي.

باب_V

فنانس

FINANCES

Fund of the
Authority

33. (1) جنهن کي اٿارٽيءَ جو فنڊ سڏيو ويندو ۽ اها اٿارٽيءَ
جي تحويل ۾ هوندي.

(2) اهو فنڊ مشتمل هوندو:۔

- (a) اها سرڪار پاران ڏنل گرانٽ؛
 - (b) لوڪل ڪائونسل پاران ڏنل گرانٽ؛
 - (c) قائم ڪيل قرض يا اٿارٽيءَ پاران حاصل ڪيل؛
 - (d) منقولا ۽ غير منقولا جائيداد جي وڪري مان
آمدني؛
 - (e) اهي سموري رقم جيڪا وفاقي حڪومت يا بين
الاقوامي ايجنسي کان حاصل ڪئي وڃي؛
 - (f) سموري فيس، اوڳاڙيون، ۽ رهتون جيڪي هن ايڪٽ
تحت حاصل ڪيون وڃن؛
 - (g) ڪنهن ايجنسي پاران سرانجام ڏنل ڪم يا
ڪم ۾ ڏنل خدمتون ۽ ورتل رقم؛
 - (h) سيلف فنانسنگ اسڪيم مان حاصل ڪيل
رقم؛
 - (i) ٻيا سموريون رقمون جيڪا اٿارٽيءَ کي وصول
ڪرڻيون آهن؛
- (3) هن ايڪٽ جي ذيلي دفعو (2) جي شق (g) جي

حاصل ڪيل رقم تي مشتمل هڪ ايجنسي جو الڳ حساب ڪتاب رکيو ويندو.

(4) فنڊ ۾ ڪيل رقم اسٽيٽ بئنڪ ۾ يا ان جي برانچ ۾ يا ڪنهن شيڊولڊ بينڪ ۾ سرڪاري منظوري ۾ رکي ويندي.

(5) اٿارٽي پنهنجا فنڊ وفاقي حڪومت يا صوبائي حڪومت يا اهڙي سيڪيورٽي ۾ حڪومت جي منظوري سان لڳائي سگهي ٿي.

(6) اٿارٽي سرڪاري منظوري سان ڪنهن اسڪيم، پروجيڪٽ جي ڪم ۾ ڪنهن ٻئي مقصد جي لاءِ منافع بخش قرض حاصل ڪري يا باندج جاري ڪري مليل رقم مان فنڊ قائم ڪري سگهي ٿي.

(7) اٿارٽي سرڪار کان يا ڪنهن بئنڪ کان انهن شرطن ۽ ضابطن جي تحت قرض وٺي سگهي ٿي جيڪي سرڪار متعين ڪري.

فنڊن جو استعمال
Utilization of Funds

34. اٿارٽي هيٺين ڄاڻايل طريقي سان فنڊ استعمال ڪندي.

(a) هن ايڪٽ جي تحت ڪيل ڪم، ان جي حوالي سان ڪيل ميٽنگ جا خرچ، بشمول چيئرمين جو اعزازي معاوضو، ميمبر آفيسر، بشمول، ڊائريڪٽر جنرل، مينجنگ ڊائريڪٽر، ملازم، ايڪسپرٽس، ڪنسلٽنٽس، ۽ اٿارٽي ۽ ايجنسي جي ٻين ملازمن جي پگهارن جي ادائينگي؛

(b) ڪنهن اسڪيم يا اهڙي ڪم تي خرچ ڪرڻ جيڪو هن ايڪٽ جي تحت مجاز هجي؛

(c) هن ايڪٽ جي تحت حاصل ڪيل زمين جي
معاوضن جي ادائينگي؛

(d) قرض ۽ وياج جي ادائينگي؛

(e) هن ايڪٽ جي مقصد جي حاصلات جي سلسلي ۾
ڪيل خرچ؛

(2) هن ايڪٽ جي دفعو 34 جي ذيلي دفعو (2) جي
شق (g) جي تحت وصول ڪيل رقم ايجنسي جي هن
مقصد جي لاءِ استعمال ڪئي وڃي جنهن جي لاءِ اها
حاصل ڪئي وئي آهي.

قرض لاهڻ جي لاءِ مختص
ڪيل فنڊ
Sinking Fund

35. (1) اٿارٽي جيڪڏهن چاهي ۽ جيڪڏهن حڪومت
اهڙي هدايت ڪري ته سڪنلنگ (قرض لاهڻ جو فنڊ) فنڊ
قائم ڪيو ويندو جنهن سان اٿارٽيءَ طرفان ورتل قرضن کي
لاهيو ويندو. اٿارٽي هن فنڊ ۾ هن مقصد جي لاءِ رقم رکندي
جنهن ۾ رکيل رقم جو وياج به شامل هوندو. هن فنڊ جي رقم
جمع ٿيل رقم قرض واپس ڪرڻ جي لاءِ ڪافي هجڻ
گهرجي.

(2) قرض لاهڻ جي لاءِ فنڊ هن ايڪٽ جو مقصد پورو
ڪرڻ جي لاءِ استعمال ڪيو ويندو. قرض جي ٻيهر ادائينگي
کانپوءِ اهڙو فنڊ قائم ڪيو ويو آهي.

(3) هر سال اڪائونٽنٽ جنرل طرفان قرض لاهڻ واري فنڊ
جي جاچ ڪئي ويندي ۽ جيڪڏهن هي تصديق ڪري ته
فنڊ جا اثاڻا عام طور تي رکي ويندڙ حد کان گهٽ آهن ته
اٿارٽي تصديق ٿيل ڪوٽ واري رقم فنڊ ۾ ادا ڪندي.

(4) جيڪڏهن ڪو تڪرار اٿارٽي ۽ اڪائونٽنٽ جنرل وچ
۾ پيدا ٿئي ٿو ذيلي دفعو (3) تحت ڪنهن سرٽيفڪيٽ جي

	اڪيوريسي جي سلسلي ۾ ته اٿارٽي ذيلي دفعه ۾ ڄاڻايل ادائگي ڪرڻ کانپوءِ حڪومت سان فيصلي لاءِ رجوع ڪري سگهي ٿي.
بجيٽ Budget	36. (1) اٿارٽي هر مالي سال لاءِ ڪٽيل حاصلات ۽ خرچ جو استيٽمينٽ تيار ڪندي ۽ اهڙو استيٽمينٽ مالي سال شروع ٿيڻ کان ڇهه مهينا اڳ منظوري لاءِ حڪومت کي پيش ڪندي. (2) ذيلي دفعه (1) تحت هر ايجنسي جو حاصلات جو ڪاٿو ۽ خرچ استيٽمينٽ ۾ ڌار ڌار ڄاڻايو ويندو. (3) حڪومت ذيلي دفعه (1) تحت جمع ڪرايل بجيٽ جي منظوري ڏئي سگهي ٿي، يا اهڙي تبديلي ڪري سگهي ٿي، جيئن اها مناسب سمجهي. (4) جيڪڏهن حڪومت طرفان منظور ڪيل بجيٽ مالي سال شروع ٿيڻ کان اڳ حاصل نه ٿي ٿئي، اها حڪومت طرفان منظور ڪيل سمجهي ويندي. (5) اٿارٽي حڪومت جي اڳواٽ منظوري کان سواءِ منظور ٿيل بجيٽ کان وڌيڪ خرچ حاصل نه ڪندي.
حساب ڪتاب رڪن Maintainance of Accounts	37. (1) اٿارٽي ۽ ايجنسي جا اڪائونٽس اهڙيءَ ريت هلايا ويندا ۽ اهڙي طريقي جيئن بيان ڪيو ويو هجي. (2) ذيلي دفعه (1) تحت رکيل اڪائونٽس چارٽرڊ اڪائونٽنٽس طرفان آڊٽ ڪيا ويندا پر اهي ٻن کان گهٽ نه هجن. (3) ذيلي دفعه (2) تحت آڊيٽرس طرفان مڪمل طور آڊٽ ڪيل اڪائونٽس جو استيٽمينٽ حڪومت کي جمع ڪرايو ويندو هر مالي سال جي ختم ٿيڻ کانپوءِ جيترو جلد

ٿي سگهي.

(4) حڪومت اڪائونٽنٽ جنرل کي ذيلي دفعه (3) تحت جمع ڪرايل اڪائونٽس جي ٻي ٽيسٽ يا آڊٽ ڪرائڻ لاءِ بااختيار بڻائي سگهي ٿي، اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب جيئن حڪومت طئي ڪري.

باب VI

متفرقات

ايڪٽ جي خلاف ورزي
ڪندي جڳهه ٺاهڻ ۽
استعمال ڪرڻ
Erection
construction of or
use of building etc. in
contravention of Act

38. (1) جيڪڏهن ڪا عمارت، تعمير، ڪم يا زمين هن ايڪٽ جي گنجائشن، يا ڪن قاعدن، ضابطن يا ان سلسلي ۾ جاري ڪيل حڪم جي پيڪڙي ڪندي تيار، تعمير يا استعمال ڪئي ٿي وڃي ته ڊپٽي ڪمشنر يا ان طرفان ان سلسلي ۾ بااختيار بڻايل شخص يا ان سلسلي ۾ اثارتي، لکت ۾ حڪم ذريعي اهڙي عمارت، تعمير ڪم يا زمين جي مالڪ، قبضو رکندڙ استعمال ڪندڙ يا ضابطو رکندڙ کي هٽائڻ، ڊاهڻ جو چئي سگهي ٿي يا عمارت، تعمير يا ڪم کي اهڙيءَ ريت استعمال ڪري سگهي ٿي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن تحت تعمير يا استعمال ڪري سگهي ٿي.

(2) جيڪڏهن ڪنهن عمارت، تعمير، ڪم يا زمين جي سلسلي ۾ ذيلي دفعه (1) تحت ڪيل حڪم تي عمل نه ٿو ڪيو وڃي، اهڙي جاڻايل وقت دوران ته، ڊپٽي ڪمشنر، يا سندس طرفان بااختيار بڻايل شخص يا ان سلسلي ۾ اثارتي حڪم سان متاثر ماڻهن کي ٻڌڻ جو هڪ موقعو ڏيڻ کانپوءِ عمارت، تعمير يا ڪم کي هٽائڻ، ڊاهي يا تبديل ڪري سگهي ٿي يا زمين جي استعمال کي روڪي سگهي ٿي ۽ اهڙيءَ ريت ڪرڻ لاءِ فورس استعمال ڪري سگهي ٿي.

	جيئن ضروري هجي ۽ ان سلسلي ۾ مٿي ڄاڻايل گنجائشن سان پيڪڙي ۾ جوڙجڪ، عمارت، تعمير، ڪم يا زمين جي استعمال تي اهڙي شخص کان رقم حاصل ڪري سگهجي ٿي.
بين مقصدن جي لاءِ ملڪيت جي تبديلي Conversion of property to different use	39. ڪنهن ملڪيت جي اسڪيم ۾ ڄاڻايل استعمال يا مقصد کان علاوه ڪنهن شخص يا ايجنسي طرفان اٿارٽي کان اڳواٽ لکت ۾ اجازت کان سواءِ تبديلي تي، سزا هوندي جيڪو ڏنڊ ان جي تبديلي واري تاريخ کان روزانو هڪ سڀيا تائين وڌي سگهي ٿو جيڪو نقص جاري رکڻ تائين جاري رهندو يا قيد جي سزا جيڪا هڪ سال تائين وڌي سگهي ٿي، يا ٻئي گڏ.
چيئرمين ۽ ميمبر سرڪاري ملازم هوندا Chairman, members etc. to be public servants	40. چيئرمين، ميمبرس، عملدار بشمول ڊائريڪٽر جنرل ۽ مئنيجنگ ڊائريڪٽر ۽ اٿارٽي ۽ ايجنسي جي ٻين سمورن ملازمن جي، سمورا پاڪستان پينل ڪوڊ جي دفعو 21 تحت سرڪاري ملازم سمجهيا ويندا.
سرگرمين جي رپورٽ Report of activities	41. اٿارٽي، هر مالي سال پورو ٿيڻ تي، ان جي سرگرمين بابت سالياني سرگرمين بابت رپورٽ تيار ڪندي ۽ اهڙي رپورٽ حڪومت کي پيش ڪندي اهڙيءَ ريت ۽ اهڙي تاريخ کان اڳ، جيڪا بيان ڪئي وئي هجي.
ڪائونسل جي ذميواري Liability of Council	42. هر ڪا لوڪل ڪائونسل اٿارٽيءَ کي هر سال ۽ انهيءَ تاريخ تي ۽ انهيءَ لڳايل ٽيڪسن، ريتس، ٽولس، فيس ۽ ناڪي جي اوڳاڙيءَ جو طئي ڪيل سيڪڙو مالي سال دوران پريندي ۽ ڏيندي، جيئن سرڪار طئي ڪري.
ڪرايو يا مالڪائي جي	43. جيستائين ڪجهه ڪنهن قانون، قاعدن، يا معاهدي جي

وصولي Collection of rents or royalties	متضاد نه هجي، سموريون رقمون، پاڙا يا علائقي ۾ معدنيات واري هنڌ لاءِ جاري ڪيل ليز يا لائسنس جي سلسلي ۾ واجب الادا رائلٽيز اٿارٽي کي ادا ڪيا ويندا ۽ اٿارٽي طرفان جمع ڪيا ويندا.
رهتن جي وصولي Recovery of dues	44. اٿارٽي يا ايجنسي ڏانهن کان رقم يا هن ايڪٽ تحت اٿارٽي يا ايجنسي طرفان غلط طريقي ادا ڪيل رقم لينڊ روينيو جي رهتن طور وصولي لائق هوندي.
دائرہ اختيار تي پابندي Jurisdiction barred	45. (1) هن ايڪٽ تحت ڪجهه ڪرڻ يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي ڪنهن به عدالت کي ڪو فيصلو ٻڌائڻ يا ڪو حڪم ڏيڻ يا ڪا ڪارروائي ڪرڻ جو دائره اختيار نه هوندو.
	(2) هن ايڪٽ تحت ڪيل ڪو ڪم، ڪا ڪارروائي يا جاري ڪيل ڪو حڪم، هيٺين بنيادن تي غير موثر نه ٿيندو:
	(a) اٿارٽي يا ڪنهن ڪميٽي ۾ ڪا آسامي، يا انهن جي جوڙجڪ ۾ ڪو نقص؛
	(b) ڪنهن شخص کي نوٽيس نه ملڻ تي حتمي ٻڌايل ڪو فيصلو ۽
	(c) ڪنهن ڪيس جي ميرٿ تي اثرانداز ٿيندڙ ڪجهه ختم ڪرڻ، نقص يا ڀڃڪڙي.
ضمانت Indemnity	46. هن ايڪٽ تحت ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي حڪومت، اٿارٽي ايجنسي يا ڪنهن شخص خلاف ڪو مقدمو يا ڪا قانوني ڪارروائي نه ٿي سگهندي.
گنجائشن کي ترجيح Overriding	47. هن ايڪٽ يا قاعدن ۽ ضابطن جون گنجائشون ڪنهن ٻئي قانون، قاعدن يا ضابطن تي اثرانداز نه ٿينديون.

Provisions	
قاعدن ٺاهڻ جو اختيار Power to make rules	48. حڪومت سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي، هن ايڪٽ جي گنجائشن جي اثرائتو بڻائڻ جو مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ قاعدا جوڙي سگهي ٿي.
ضابطن ٺاهڻ جو اختيار Power to make Regulations	49. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قاعدن موجب، اثارتي سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي ۽ حڪومت کان اڳواٽ لکت ۾ منظوري سان، هن ايڪٽ جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضابطا جوڙي سگهي ٿي. (2) خاص طور تي ۽ مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ، اهڙا ضابطا فراهم ڪن ٿا: (i) اثارتي جي گڏجاڻي؛ (ii) اهڙين گڏجاڻين ۾ ڪاروهنوار هلائڻ؛ (iii) اثارتي ۽ ايجنسي جي عملدارن ۽ عملي جي ملازمت جا شرط ۽ ضابطا؛ ۽ (iv) هن ايڪٽ جي گنجائشن لاءِ گهربل ٻيو ڪو معاملو ضابطن ۾ فراهم ڪيو ويندو.
اثارتيءَ جو ٽوڙ Dissolution of Authority	50. حڪومت سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي اعلان ڪري سگهي ٿي ته اثارتي اهڙي تاريخ کان تحليل ڪئي ويندي جيڪا نوٽيفڪيشن ۾ بيان ڪئي وڃي ۽ اثارتيءَ جي اهڙيءَ ريت تحليل ٿيڻ تي سموريون ملڪيتون، فنڊس ۽ ٻيا سمورا اثاٽ حڪومت ڏانهن هليا ويندا ۽ اهڙي اثارتي، باڊي يا ايجنسي جيئن حڪومت طئي ڪري.
ڪراچي ڊولپمينٽ اتارتي آرڊر 1957 جو لاڳو ٿيڻ Application of the	51. ڪراچي ڊولپمينٽ اتارتي آرڊر 1957 جون گنجائشون اتارتي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ علائقن تي لاڳو نه ٿينديون.

سنڌ آرڊيننس نمبر XXIV
مجره 1993 جي منسوخ
Repeal of Sindh
Ordinance No.XXIV
of 1993

52. ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي، آرڊيننس، 1993 کي منسوخ
ڪيو وڃي ٿو.

شيدول

(ڏسو دفعو 1(2))

ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي جي دائره اتيار ۾ ايندڙ علائقا:

يونين ڪائونسلز ۾ ايندڙ علائقا:

(i) يونين ڪائونسل، ابراهيم حيدري

(ii) يونين ڪائونسل، لائدي

(iii) يونين ڪائونسل، درساڻو چنو

(iv) يونين ڪائونسل، گڏاپ

(v) يونين ڪائونسل، ٿاڻو

(vi) يونين ڪائونسل، ڪونڪر

(vii) يونين ڪائونسل، موئيدان

(viii) يونين ڪائونسل، سونگل

(ix) يونٽ نمبر 100 جي ملت گارڊن

(x) ڪراچي ميٽرو پولیٽن ڪارپوريشن يونٽ نمبر 94

۽ 95 بشمول يونٽ نمبر 102 جو صاحب داد ڳوٺ

(xi) ڪراچي ميٽرو پولیٽن ڪارپوريشن يونٽ نمبر 88،

90، 91، 92، 93 ۽ 73 علاوہ برمي ڪالوني، شريف

ڪالوني، ليبر ڪالوني، عوامي ڪالوني ۽ صنعتي علائقا

(xii) ڳوٺ يعني پير بخش ڳوٺ، هاشم ڳوٺ، پنهور ڳوٺ،

اسماعیل ڳوٺ ۽ جمال ڳوٺ.

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.